

Процеси; Системни извиквания за работа с процеси

Христо Иванов¹
hivanov@elsys-bg.org

¹Технологично училище “Електронни системи”
Технически университет, София

18 ноември 2020 г.

Съдържание

- 1 Системни извиквания за създаване на процеси
- 2 Системни извиквания за изпълнение на външни програми в процес
- 3 Други системни извиквания за процеси

Системно извикване `fork()`

Описание

```
#include <sys/types.h>
#include <unistd.h>
pid_t fork(void);
```

- Системното извикване `fork()` създава нов процес като **дублира** процеса, който го е извикал. Новият процес е процес-дете на процеса извикал `fork()`.
- Системното извикване `fork()` няма аргументи и връща стойност от тип `pid_t`, който е целочислен. PID е process ID (идентификатор на процеса).
- При успешно извикване `fork()` връща 0 към процеса-дете, PID на процеса-дете към процеса-родител или -1 при грешка. Номерът на грешката се записва в `errno`.

Системно извикване `fork()`

Особености

- При създаването на процеса-дете той получава копия на следните атрибути на процеса-родител:
 - Данни и стек → всички променливи декларирани преди **`fork()`**.
 - Таблица на отворените файлове, текущата директория.
- Двата процеса, родител и дете, продължават изпълнението си от инструкцията **след `fork()`**.
- Двата процеса, родител и дете, имат различни идентификатори на процеса.

Системни извиквания `execl()` и `execv()`

Общо описание

```
#include <unistd.h>
int execl(const char *path, const char *arg, ...);
int execv(const char *path, char *const argv[]);
```

- Системните извиквания `execl()` и `execv()` заменят текущо изпълняваната програма с друга, указана чрез аргументите.
- Това не предизвиква създаване на нов процес, само се преминава към изпълнението на другата програма (изпълним двоичен файл).
- Връщането в оригиналната програма не е възможно, освен ако извикването на `execl()` и `execv()` не пропадне.
- Системните извиквания `execl()` и `execv()` връщат стойност само при наличие на грешка. Върнатата стойност е `-1` и номерът на грешката се записва в `errno`.

Системни извиквания `execl()` и `execv()`

Описание на аргументите

```
#include <unistd.h>
int execl(const char *path, const char *arg, ...);
int execv(const char *path, char *const argv[]);
```

- Системните извиквания `execl()` и `execv()` приемат като цяло едни и същи аргументи, но групирани по различен начин.
- Типът данни на тези аргументи е null terminated string.
- Първият аргумент и на двете извиквания, *path*, указва пътя към изпълнимия файл, който искаме да стартираме.

Системни извиквания `exec1()` и `execv()`

Описание на аргументите на `exec1()`

Пример: `exec1("/bin/cat", "cat", "-A", "test.txt", NULL);`

- След пътя към изпълнимия файл, `exec1()` приема списък от аргументи нужни за извикването му.
- Първият е името на файла, след което следват останалите нужни аргументи и накрая `NULL`, с което се указва че няма повече аргументи.
- Списъкът с аргументи след пътя може да се приеме като "раздробена версия" на параметъра `argv` на функцията `main()`.
- Обикновено `exec1()` се използва, когато броят на параметрите е известен.

Системни извиквания `exec1()` и `execv()`

Описание на аргументите на `execv()`

Пример:

```
char* myargv[] = {"mycat", "-A", "test.txt", (char*)NULL};  
execv("/home/haxor/mycat", myargv);
```

- След пътя към изпълнимия файл, `execv()` приема вектор(масив) от указатели към нулево-терминирани стрингове, подобен на `argv`.
- Първият е името на файла, след което следват останалите нужни аргументи и накрая указател сочещ към `NULL`, с което се указва че няма повече аргументи.
- Параметърът `argv` на функцията `main()` може да се предава директно на `execv()`.
- Обикновено `execv()` се използва, когато броят на параметрите е неизвестен.

Системно извикване `waitpid()`

Общо описание

```
#include <sys/types.h>
#include <sys/wait.h>
pid_t waitpid(pid_t pid, int *wstatus, int options);
```

- Системното извикване `waitpid()` блокира процеса, който го е извикал, докато не приключи някое от неговите процеси-деца.
- Параметърът `pid` съдържа идентификатора на процеса, чието приключване се очаква. Ако се подаде `-1`, то се чака приключването на кой да е процес-дете, вместо конкретен.
- Параметърът `wstatus` е указател към променлива, в която ще се запише код на състоянието на процеса-дете.
- Параметърът `options` съдържа различни настройки за системното извикване, но може просто да се подаде `0`.

Системни извиквания `getpid()` и `getppid()`

Общо описание

```
#include <sys/types.h>
#include <unistd.h>
pid_t getpid(void);
pid_t getppid(void);
```

- Системното извикване `getpid()` връща идентификатора на извикващия го процес.
- Системното извикване `getppid()` връща идентификатора на родителя на извикващия го процес.
- И двете системни извиквания нямат параметри и връщат стойност с тип `pid_t`.